YNE 5 MYNGE.

Byxil oronuudai proletaarinar, negedegti

BURIAAD-MONGOL YNEN

Byxexolboonoi Komuniis (bolьşeviig) Paartiin Buriaad-Mongol Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalin Gyisedxexe Komiteedai ba Profsojuuzuudai Buriaad-Mongol Soveedai yder byriin oorgan

№ 104 (2137)
1937 onoi MAIN
9

14-xi ZILEE GARNA.
Ulaan-Yde ✦ BMASSR
Ceentrsojuuziin 19.

M. M. LITVIINOV LOONDON MORDOBO

Gadaada xeregei Aradai Komisaar nyxer **M.M. Litviinov** bolbol Aangliiin xaan korooliii şireende huulgaxa bajarta bailsaxajaa Loondon mordobo. Tiigeed, Liige- naaciin soveedai eelzeete zasedaanida baixiin tula Zeneeva oşoxo baina. Myn SSSR-ei Oborooniin Arkoomii uhan seregei talaar orologşo, negedexei raangiin floodoi flagmaan nyxer **V.M. Orleov** bolbol ene bajarta bailsaxajaa SSSR-ei xojordoxi delegaad bolzo, Litviinovtai Loondondo mordolsobo.

SSSR-hee Aanglida huugaa elşen tyleelegşe nyxer I.M. Majski bolbol soveedai delegaaciin sostaavta oroxo baina.

(TASS).

Kolxoozoi huurinai intelgeence

Xaanta zasag pomeeşçiguud, [b]yxoveenstvo ba kulaaguud bolbol xydөө huurinai inteligeen[c]i xaşaxa xabşaxa zergeer gar[g]a oruulaad, inteligeensiin dun[d]haa garhan jamarbaa erxe şyөgei hanal bodolnuudii ba[r]un daradag baihan jym.

Socialiis ravoliyyce bolbol [x]ydөө huuriniii yndehөөrenь [u]bilgahan baina. Soveed tariaa[şa]n bolbol mylzelgehөө sylөө, [t]reenei azaxuinь yndehe huu[ri] bolbol kolxoozoi foormotoi [ol]oniitiin socialiis ymse myn. [bo]lno. Soveed tariaaşan bolbol [ol]oniitiin ba gyrenei azabaidal[ii] yrgenөөr xandalsadag ba te[de]nei kylьtyyre ba aza amida[ra]lai xemzee nelieed urgaza xyg[zө]ze jabana.

Odoonoi onihon teexnikeer [ze]jaglagdahan xydөө huurinda, [x]ede mergezel ba kylьtyyrne [sa]sii xereglexe şine şine tyre[li] azalnuud (profeesinuud) bii [bo]loo.

Eneentei xamta xydөө huuri[na]i inteligeence gyn xubilalta [x]ebe. Ene inteligeence bolbol [kolxo]ogoi talaar urgahan ba tariaa[şa]ntai ba xydelmerişen angitai [xol]xii yndehөөrөө barisaldahan [ba]ina. Ene inteligeence bolbol [z]adzondo alba xeze „soveed bylmei tegşe erxetei geşyyn bo[lo]d, xydelmerişen ba tariaaşan[ai] sug nege zergeşeende orol[co]zo angigyi socialiis bylgemei [b]iguulaltii xytelelsen jabana.“ [(St]aalin).

Şine kolxoozoi baidal bolbol, [m]ynөө xydөөde xydelze baigşa [n]uşanai ynen sexe inteligeen[ci]de şine xyse şadal oruulza, [ol]oniitiin, socialiizmiin xeregte [te]deniii xuu xanduulhan baina. [B]uşanai mingaad bagşanar, [em]şener, feelьşernyyd, agro[no]omuud bolbol өөhediingөө [ol]xii erdem mergezel ba orol[co]zo xeşeelii aradzonoi xeregte [z]eze, ynen sexeer alba xene. Mynөө sagai xydөө huurin[da]xi inteligeenciin aixabtar [x]e kylьtyyren xysen baihiinь [z]godoggyi xyn bolbol polii[tik]an hoxor xyn geeşe. Xydөө [ga]l deere ali tuxai olon jan[ha]n tyrelei azalnuud bainab, [x]raad yziit! Melioraatornuud, [ma]rgii zamai teexnigyyd, me[x]aniguud, agronoomuud, zoo[te]exnigyyd, tyryy kombaajrnarşan ba traktoriistnar, kolxozoi feermii erxilegşener, [l]ata-laboratooriiin xydelme[ri]egşed, tariaalangai ba mal [az]alai staxaanovtan bultadaa [m]ergezel jixetei xynyyd bolno. Edeen deere xeden mingaad [ba]gşanarii, emşedii, xyygedei [s]asliiin, biblioteekiin, unşal[ga]in gerei xydelmerilegşedii [te]mexede ali tuxai jixe xysen [g]eşeb! Iime olon toonoi, iime [d]ixamşag kaadriin baihaar baitar, xydөө huurinda kylьtyyrne „xynyyd dutana“ gedeg ygenyyd bolbol jamarş yndehegyi bolno. Gansal, ene kaadrii anxaralaar xyrieelexe, poliitikan talaar tedeniii xymyyzyylxe, tedenei urgaxa bolbosoroxo jabadaldanь zoxistoi erxe baidal olgoxo, tedenei xelehen ygenyydii duulxa, tedeniii emxidxeze xereg teeşenь xanduulxa xereg baina.

Xydөө huurindaxi inteligeenciii emxidxen xereglexe talaar paartin ba soveedai niutagai organizaacanuud jixexen dutagdaltai geeşe. „Zaxa ugluu toxoi“ gazarta kylьtyyre xododoo geegdengi jabadag şingieer hanaxii orxixoor boloo. Xydөө huurinai xytelberilegşe xydelmerilegşedei bodoldo iime hanalai byxөөr xaduuldaşahan, imagta eneen deerehee, kylьtyyriin xydelmeri hainaar tabigdaza şadagdadagyi baina. Nom debter ba gazeeta gazar byxende yşөө nebteren taradaggyi, yseg bişeg medexegyi ba baga medexe jabadal, şazan şytelge g. m. gazar byxende xysed usadxagdaagyi.

Ene hula taliimnai angiiin daisan xeregledeg baina. Ene uşarii zarim rajoonoi xytelberilegşed oilgodoggyi ba xydөөgyyr garza jabaxadaa gansal azalai „tahaldalnuudta“ torozo, xoohon zaxirgaagaar, xooloin xonjoogoor gojo haixan elidxelnyydii xeleed le, inteligeence, amidii xynyydeer uulzaza, xөөreldeze, zyblexe gebel garaaraa zangaad garadag zanşaltai.

Doorohoo, oloniitiin dundahaa garhan kriitixe ba samokriitixehee aixa, zailaxa yzegdel bii geeşe. Mynөө, nen ilangajaa BK(b) P-iin CK-ai fevraaliiin pleenymei togtoomziin hyyleer, byxii oron dotor kriitixe ba samokriitixiin tuilai yrgenөөr delgerehen yjede, zorimgoi ba niuur saxilgyi jabuulagdaxa bolьşeviig kriitika ba samokriitixegyigөөr uragşaa jabaxamnai berxe geze oilgoxo xeregtei.

Oloniitii poliitikan talaar xymyyzyylxe xydelmeriii jaaşagyi şuxala asuudal bolgozo tabixa. Paartin ba Soveedai organizaacanuud xadaa xydөө huurindaxi olonmingan tooto inteligeenciin dunda paartin - poliitikan xydelmeri yrgenөөr emxidxeze, tedeeniii ynen şudarguu paartin ba paartin bişe bolşeviiguud bolgon xymyyzyylxe ujalgatai.

Ene jixe kylьtyyren xysen— xydөө huurinai inteligeence bolbol paarti ba zasagai xydөө huurindaxi poliitika jabuulgii bejelyylxe xeregte şiidxexii şanartai yyrge gyisedxene.

ISPAANIDAXI GRAZDAAN DAINAI BAIDAL

Dainai froontnuud deere

Ceentrei froont. Ceentrei froontdaxi respyybliken aarmiiin ştaabai medeesel soo xelegdexenь xadaa, main 4- de respyyblikiinxin Xaraama myrenei seektorei baruun talada yimyyleeçşenei ataaxii xyseteigөөr gederge soxibo.

Froontiin bişe tahaguudta xubilalta ygei. Respyyblikiinxinei tala oruu yimyyleeçşenei olon soldaaduud orohon baina.

Main 4- de Koryyntiin xargii şadar baihan repyyblixiin seregyyd yimyyleeçşenei poziicii dobtolbo. Gurban çaas tuxai dailaldahanaigaa hyyleer ene xargiiji yninei ezelze baihan yimyyleeçşeniii tyrihen baina.

Aragoonoi froonto. Ceentrei froontdo baihan respyybliken aarmiiin medeesel soo xelegdexenь xadaa, Teryeeliiin rajoondo Yxer buugaar baga zerge buudaldaan bolbo. Yimyyleeçşenei samoliooduud xeden yregyi niidelgenyydii xebe. Respyyblikiin samoliooduud Saragoossiin xyyrgenyydii ba vakzaalii boombodobo.

Biskaaj in froonto. Ceentrei froontdө baihan respyybliken aarmiiin ştaabai medeesel soo xelegdexenь xadaa, biskaajiin froontiin byxii tahaguudta jixe ysed şanga baildaan bolbo. Froontiin xoito talada zasagai seregyyd daisadaa amzaltataigaar ataakalaza, poziicii boombodobo. Yimyyleeçşen jixeer gemtee. Respyyblixiinxin xeden xyniii pleende abba. Froontiin urda taliin xubida urda urdahaa buudaldaan bolbo. Respyyblixiin batarei daisanai artileerida amzaltataigaar xariuusaba.

ZURAG DEERE: Ispaaniiin respyybliken seregyydei urda froontiin tyry y poost.

Respyyblixiin seregyyd Bermeeo seektorte itaaliiin koloonnonuudii xaşahan tyrihen zandaa „Çoornaja strelaa„ geze matoorizuulhan diviiza amidii xyseneigee xaxadii geehen baina. Bermeeo şadar baihan yimyyleeçşenei gryypenyyd jixe muu baidaltai bolood baina. Yimyyleeçşenei zyghөө aluulagşadai olonxinь itaaliiinxin, ton ysөөxeniinь marookkiinxin gene.

Santandeer In froont. Respyyblixiinxin ysed şangaar dailaldaza Espinooca de Brisiaas orohon xargiiji ezelbe.

Astuuriiin froont. Ovijeediin rajoondo yxer buugaar jixe xyseteigeer urda urdahaa buudaldaan bolbo. Respyyblixiin mortiirnuud yimyyleeçşenei poziicii amzaltataigaar boombodobo. Aradzonoi dundahaa 20 xyn ba tyges zebsegtei xeden soldaaduud respyyblikiinxinei tala oruu orobo. (TASS-ai telegraamhaa)

XEBLELEI YDERTE ZORIUULAGDAHAN BAJARAI SUGLAAN

Moskvaa. Xolboonoi Baişangai koloonno zaal dyyren. Xeblelei yderte ba „Praavdiin„ xorin taban zil gyisehenei oin yderte zoriuulagdahan bajarai suglaanda centraalin ba faavrig-zavooduudai gazeetanuudai xydelmerilegşed, niislelei xydelmerişen bişegşed jiree.

Suglaanai preziidiymde nyxed Xryyşev, Steecki, Bayman, Meexlis, Taalь, Jaroslaavski, Mixaiil Kolьcoov, Bogomoolov, Badaajev, ba busad baiba. BK (b) Paartiiin Moskvaagai gorkoomoi sekretaarь nyxer Bogmoolov bolbol uridşalan bogonixon yge xelebe.

Nerjeme şanga aplodsmeent doro nyxed Staalin, Moolotov, Kaganooviç, Voroşiilov, Kaliinin Andreejev, Mikojaan, Çybaarь, Zdaanov, Jezoov, Xryyşev, Dimiiitrov ba Teelьmaniii xyn dete preziidiymde hungaba.

„Praavda“ gazeetiin 25 zilei oi ba xeblelei zorilgonuud tuxai BK(b)P-iin Centraalin Komiteedai xeblelei xeregii erxilexe xeltesii daagşa nyxer Taalь elidxel xelebe.

Nyxer Taalь bolbol „praavdii“, tereenei xytelberilegşedii, tereenei kollektiivii, olon toonoi aarmiiinь amarşalxa zuuraa, „Praavdiin“ aldarta tradiicii todorxoigoor xaraakterlan xelebe. Ene tradiica bolbol paartiiin baixa jabadalda ba socialiizmiin daisadta xair nairgyi baixa jabadalda, poliitikan xursa heremzede baixa baina. Ene tradiica bolbol „Praavdiin“ deede idiee surtaalda, azalşa oloniitiin baidaldaxi byxii yzegdelii gynzegiigөөr anaalizlaza şadaxa jabadalda, paartiiin gol yndehen loozungnuudii propagaandalaza şadaxa jabadalda baixa baina. „Praavdiin“ tradiica bolbol tereenei oloniitetei baiguulhan bexi xolboodo baixa baina.

Elidxelşe bolbol xeblelei xydelmeride baihan ba paartin organizaacanuudaizyghөө tereenii xytelberilexe jabadalda baihan dutuu dundanuudii xeden olon zişeenyyd deere eliryylen gargaxa zuuraa, ede dutuu dundanuudai garhan gol şaltagaaniiinь jyy bainab gexede, „Praavdiin“ daişalaxii tradiicii martahan, paartiiin ton xursa, ton xysete zebseg bolxo xeblelei yyrgii martahan jabadal bolno. Gazeetanuudai urda tabigdaad baigaa gol zorilgonuud jyyb gexede, bolьşeviizmii şudalan abxa talaar oloniitede tuhalaxa jabadal bolno. Eneenei tulada, gazeetiin kaadranuud bolbol өөhediigөө bolьşeviizmaar xujaglaxa, өөhediingөө poliitikan mederelii deeşelyylxiin ba өөhediingөөgazeetii poliitikan talaar haizaruulxiin tula hain oroldoxo joihotoi baina.

Elidxelşe nyxer Taalь bolbol zarim gazeetauuudta—„ Sovxoozoi gazeeta“, „Krestijaanskaja gazeeta“, „Voodnii traans port“. Lioogkaja indyystri“, „Komsomoolьskajaa Praavda“ ba busad gazeetanuudai myn TASS-iin xydelmeride baigaa dutuu dundanuudii kriitikelebe.

Nyxer M. I. Kaliininai tribyyn deere garaxada nerjeme ablodismeenteer ugtaba. Nyxer Kaliinin bolbol „Praavdiin“ xydelmerilegşedei kollektiivii amөraşalaad, bogonixon yge xelee.

Tereenei udaa, nyxer Badaajev bolbol revoliyyciin urda teexi „Praavdiin“ xydelmeri tuxai xelebe.

Udaanь, suglaan bolbol tusxai rezoliyyce abba.

Xojor mingan tyxerig gyrenei tedxemze

Zidiin aimagai Sagaan-Uha[ga]i somonoi „Galai oşon“ kol[x]ozoi geşyyn Şoidor Rinçenei [ge]deg olon xyygedtei exener[n]yydte tedxemze olgoxo tuxai [za]sagai gazarai dekreedei yn[d]өөr zil byriiin 2000 tyxe[ri]g gyrenei tedxemze abxa bol[bo]. Şoidor 8 xyygedtei. Renşenei, tyryyşiin zilei 2000 tyxerig tedxemziin myngii gar deeree abza, gereingee baidalii kylьtyyrne bolgoxii jixe oroldolgo gargaza, eldeb ed zөөri xudaldan abza baina.

Xyygedenь ba Rinşen өөrөө paartin ba zasagta jixe bajarlaza, bultadaa kolxoozdo ersemtei xydelmerilze baina.

N. Cerenei.

Ertiin tarilga dyyree

Main 1 yder xyrter Agiin aimag dotoroo 4747 gektaar şeniica, 606 gektaar jaarica tariglaad baina. Main 6-ai yder ertiin tarilga dyyrxe.

Urda-Agiin somonoi, Voroşiilovoi neremzete kolxooz 471 gektaar, Agiin somonoi „Mynxe azal“ kolxooz 210 gektaar ertiin tarilga xeze dyyrgebe.

VAANÇAGIIN.

Aikoomoi instryyktor komuniistnarai hanamzii xahaba

Aga. Mogoitiin somonoi Cecegei neremzete kolxoozoi dergedexi paartin organizaaciin komuniistnar, partoorgiingoo toosooto elidxelii sonosood xydelmeriee xangaltagyigəər jabuulaa geze segnebe.

Paartoorg nyx. Çimedei elidxelii daguulza yge xelehen nyxed iigeze temdeglebe. Kandi daadnuudai ba haişaan dagagşa dai dunda xymyyzyylgiin xydelmeri jabuulaagyi, paartin agitaaca, propagaanda muu ja baa. Partoorg nyxer Çimedei gegşe kriitikii taha xabşadag, komuniistnar Erdeniiin, Cecegei gegşed, kolxoozoi azaxuida tyryylen jabaxiin orondo „ybeşemdi" g. m. tybhen şaltag durdaad gertee xebdedeg. Komuniist nyxer Cecegei, kolxoozniguudai dunda arxi uulgii udaridadag, əəriingəə poliitikan beledxelii deeşelyylxiin tyləə oroldodoggyi. Paartin suglaaji yngergexedəə beledxelgyigəər jabuulxa ba zil soo oroidoo 5 suglaan bolhon baigaa. Ede byxii alduu dutuunuudaa kriitikeer eliryylze, saaşaa paartin poliitikan xydelmeriee haizaruulxiin tuxai tyseb bolxo togtoomzo abba.

Udaanь, BK(b) P-iin CK-ai Pleenymei togtoomziin johoor partoorgii hungaxa tuxai xelseze exilbe. Komuniistnarai zyghəə partoorgdo nyxed; Toomko, D. Cedenei, Çimedei ba Cecegei gegşedii kandidatuur oruulba.

Tiixedenь, suglaan deere bailsahan paartin aikoomoi instryyktor nyxer Barlukoov gegşe—partoorgiin kandidatuurta orohon Toomko gegşe naha jixetei bolhon ba buriaad xele medexegyi, D. Cedenei gegşe kolxoozoi tyryylegşe baina Iime deerehee Toomko ba Cedenei gegşedii partoorgdo hungaza bolxogyi geze, tedenei kandidatuurii abxuulba.

Esesee, kandidatuurta yldəəhen Cecegei ba Çimedei gegşedii niuusa hungaltada tabiza, olonxiiin duunai johoor nyxer Cecegei gegşii partoorgdo hungaba.

Eneen deerehee xaraxada aikoomoi instryyktor nyx. Barlukoov gegşe hungalta tuxai CK-ai zaabariii buzagaigaar ebdeze komuniistnarai hanamzii xahahan baina. Eneen tuşaa aimagai paartin komiteed şalgaza hungaltiinь daxin xyylxe ba Barlukoovii paartin şugamaar xariuusuulxa xeregtei.

B. On.

KYLЬTYYRIIN TYLƏƏ OROLDOG LE

Aga Yrəencin somonoi „Komenteern" geze kolxoozoi tyryylegşe nyx. N. Şiirabiin ba tyryylegşiin orologşo nyxer N. Dogdomiin gegşed kylьtyyriin xydelmeriin tuxai hanalaa tabinagyi. Nege muu baanitai aad, terenee 4-5 hariin torşo dotor tyləəgyi baixa jym. Kolxoozniguudanь baanida oroohaamnai hain baigaa, bejemneiş xyngərxe henxa geldedeg baina.

Kolxoozniguudanь gazeeta zaxihan aad terenь mynəəş xyrter ezedtee xyredeggyi, kolxoozoi ulaan bulan soogour xebtedeg baixa jym.

Pakoomovai neremzete kolxoozoi gəşyyd 1937 on soo neges gazeeta zaxiaagyi. Ene xojor kolxoozdo neges raadioo tosxol xydeldeggyi. Somonoi soveedai kylьtyyrne seekciin gəşyyn nyx. Rinşenei gegşe kylьtyyriin xydelmeri tuxai bagaxanş hanaagaa tabidaggyi, hanaa amarxan huudag.

Iime tula somonoi soveedai zyghəə ene kolxoozoi tyryylegşenerii tyrgen sagaa kylьtyyriin xydelmeri teeşe xanduuliit!

Yzegşe.

Ulasxoorondiin geologiin XVII kongreesei delegaaduudii ugtamzalxa tuxai

Manai Buriaad-Mongol respyyblikede ailşalxa, ulasxoorondiin Geologiin XVII Kongreesei delegaaduudii ugtamzalxa tuxai jixeşeg beledxel jabuulagdaza baina BMASSR-ei Arkomsoveedai apreeliiin 15-ai zasedaani deere ugtamzalgada tuhalxa komiisiin zoxioohon tyseb batalagdaba.

Ede delegaaduudai jirter BMASSR-ei poliitika - ekonoomikan ooçerka xeblegdexe Gadana, geologiin viistavka emxidxegdexe baina.

Ulaan-Ydiin şazaniii esergyy sexe myzein vestibiyyli xamag byxii onso şuxala xeregseleer xangagdaxa ba foto alьboomuud zoxioogdoxo.

Ailşadta xaruulagdaxa viistavka dotor jixe honirxolto fotoalьboom 100 xeheg xeblexe bolbo. Ene alьboom dotor zuu - zuun fotokaartoçka nuud baixa. Buriaad aradai türyysiin da ba myneenei baidal tuxai alьboom dotor xaruulagdaxa jym.

Gadana, geologiin kongreesei delegaaduudii Selengiin aimag òşuulxa. Tus aimagai jixexen kolxooz bolxo Staalinai neremzete kolxoozoi ajuulai baidaltai tanilsaxa. Ene kolxoozoi xyygedei jaaslь, naraiha ger ba socialiis kylьtyyriin baişan g. m. zahaxa ba byxi xeregseleer tyges xangaxiin tula 10000 tyxerig ygtexe bolbo.

Xydelmeriinь haizaruulxa

Selenge. Zagastain somonoi Staalinai neremzete kolxoozoi nahatanai hurguulida 60-70 xyn jabaxa johotoi aad, mynəə oroidoo 15-20 xyn jabaza baina.

Baha eneen şingi Leeninei neremzete kolxooz deere nahatanai hurguuli ton muugaar jabana. Ene somonoi unşalgiin baişaniii daagşa nyx. G. Ajuuriin gegşe nahatanai hurguuli tuxai jamarş xydelmeri jabuulnagyi. Nyx. Ajuuriin xydelmeriii somonoi soveed darii şalgaza xydelmeriinь hergeexe johotoi.

D. Sagaadain.

Propagaandiin xydelmeriin şanarii deeşelyylxe

BK(b) P-iin CK-ai Pleenym deere xelehen tyyxete elidxel soogoo nyx. Staalin byxii paartiin urda bolьşeviizmii şudalaxa zorilgii xursaar tabihan baigaa. Selengiin paroxoodstviin paartin organizaaca bolbol Pleenymei togtoomziii yzeze zybşen xelsexedee, əəhediingəə organizaaca deerexi paartin propagaandiin xydelmeriin dutagdalnuud tuxai neliecd şangaar xəəreldəə hen.

Iigeed baixada, propagaandan xydelmerimnai odool haizaraxanь beze geze oilgogdobo. Terenei hyyleer apreeliiin 19-de politkryzooguudai xeşeel bolbo. Paartin istooriii yzexe kryzoogoi huragşad: Xiityxin, Fediaaşev, Kyzmiiç, Gaisenook, Kostiilev gegşed xeşeeldee jirebegyi Eneen deerehee kryzoogoi xeşeel jababagyi. Terecenei xoid tee bolhon apreeliiin 25-ai xeşeelde 21 xyn hee niiil 5 xyniinь suglaraba.

Ede xeşeeldee jiredeggyi komuniistnar tuxai partkoomoi sekretaarь nyx. Prokoopьjevaada, politotdeelei instryyktor nyx. Sendoovskide xedii da xin xelegdebeş jamarş xemzee abadaggyi.

Ene xadaa manai partkoomoi xytelberilegşedei paartin propagaandiin tuxai xereglegdeggyi jabadalanь yşəəl yrgelzelnəər baihiinь gerşelene. Manai partkoomoi xytelberilegşed paartin-poliitikan xydelmeriee şinedxen zoxioxodoo gansal xoohon şanga şanga naiduulgaar dyyrgebe geeşe gy?

Ende yniixen bolhon paartin suglaan deere politotdeelei nagaalьnig nyx. Arsaarov, instryyktor nyx. Sendoovski, partkoomoi sekretaarь nyx. Prokoopьjeva gegşed „propagaandiin xydelmerii haizaruulxiin tyləə jixeer le oroldoxomnai geeşe" geze suglaanda naiduulaa hen. Tereenhee xoişo xubilalta bolhon jyyme yzegdenegyi. Paartkoomoi xytelberilegşed xelehen ygedəə xyrezexeisehen togtoohonoo dyyrgedeg bolog le.

Propagandiist Rebaalov.

KYLЬTYYRIIN TYLƏƏ

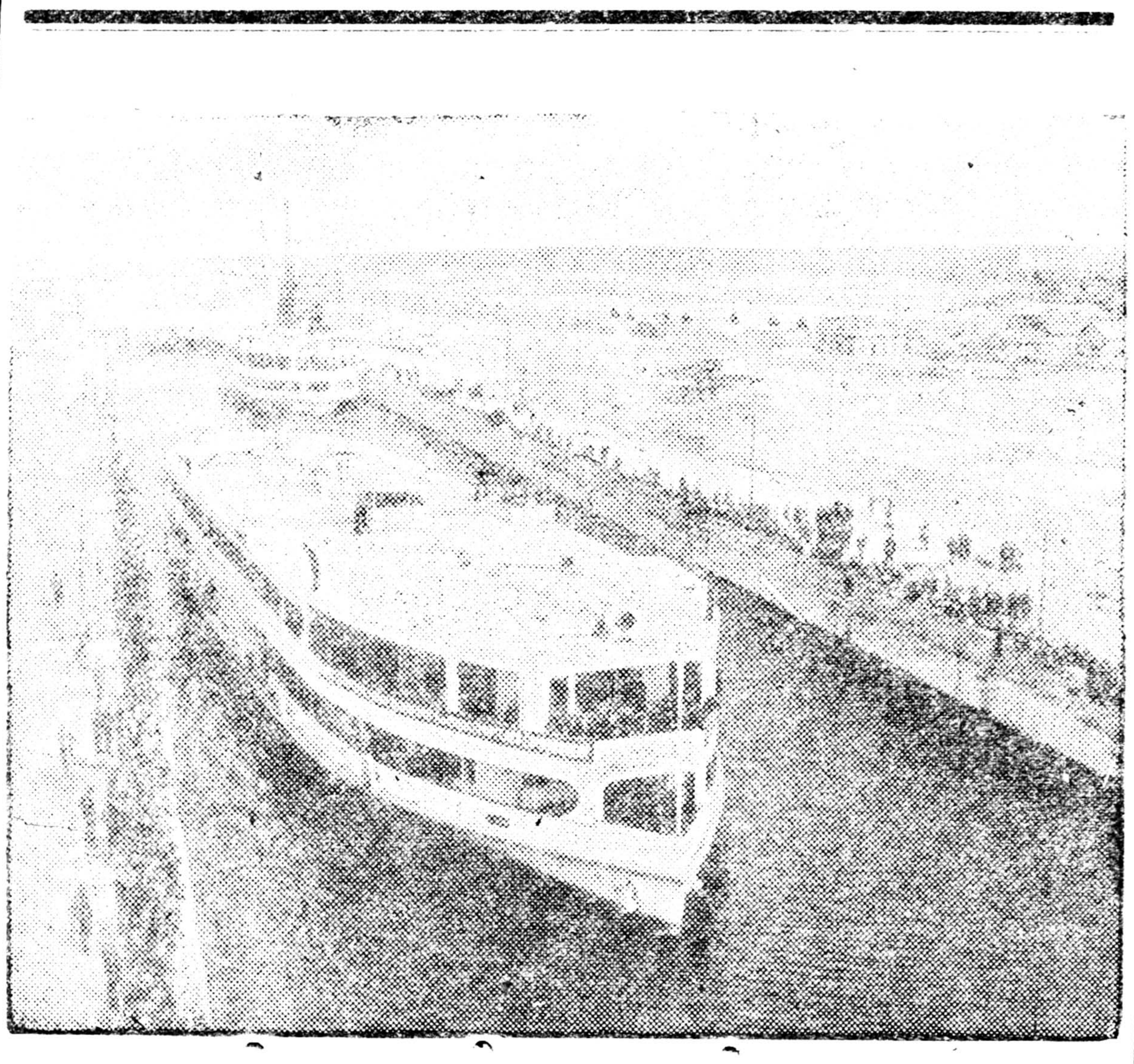

ZURAG DEERE: „Iosif Staalin" ba „Mixaiil Kaliinin" teploxoodoi Voolga—Moskvaa kanaalai nəgedygəər şliyyz garza jabana.

Dutuugaa darii usadxaxa johotoi

Zide. Derestein somonoi „Socialiizm" geze kolxoozoi şetovood nyx. C. Damiriinov gegşe ynexəər şine kylьtyyrne baidaltai bolhon baixa jym. Ger dotoronь orood xaraxada jixe seberxen yrgelze ugaagdaha baidag. Kylьtyyriin xeregsel nyyd: Velisopeed, samovaar, balalaika, viktroolь, şatar ba tymer oron g. m. bulta baixa.

Ydeşe bolxodo Damiriinovai gerte kolxoozniguud suglarzaa viktrooliiinь duu gargaza eldeb janziin şine şine duunuudii duuluulza jixe honirxoltoigoor şagnadag baina. Ene xadaa kylьtyyriin baidalaar olondo zişee xaruulza şadahan baibaş ene nyxer neges gazeeta zaxiza abadaggyinь jixe gaixaltai baiba. Nyx. Damiriinovii gazeeta ba nom debterəyydii olonoor abza unşadag bolxii urinab.

G. Zarbain.

M. BEERMAN—

Voolga—Moskvaa kanaalai barilgiin naçaalьnig.

Voolga-- Moskvaa kanaal)*

Delxei deere ton jixexen Voolga—Moskvaa kanaal bolbol bişe byxii kanaalnuudhaa jamar ondotoib gexede, ene xadaa, aradai-azaxuin gurban ton şuxala zorilgonuudii negendor ba kompleeksnoor şiidxexe baina.

Negedexi zorilgo—niislelei zoniii Voolgiin seber uuxa uhaar xangaxa. Ene xadaa ton şuxala, jyyb gexede, Moskvaada, Ilangajaa goorodoi zyyn rajoonuudta uuxa uhaar dutamagdaxa jabadal zil byri, jixexeneer yzegdedeg baina. Kanaalai ba Istriinii xaaltiin barigdaxiin urda, Moskvaa bolbol syydxe byri 44 milioon vedruu uha abdag baigaa. Moskvaagai vodoproovod xysed yrgedeəd baixada, Kanaal bolbol syydxe byri 100 milioon vedruu uha nemeze ygexe baina.

Kanaalai şiidxexe xojordoxi zorilgo xadaa, Moskvaa -gol ba terecenei hadahanuudii uhaar jixe bolgoxo jabadal bolno. Moskvaa-gol ba Jaayza gexe metə tereenei hadahanuud zunai yjede uhagyi bolşodog baina. Iimehee, paarti ba zasag bolbol kanaal barixa tuxai şiidxeberi gargaxadaa, Moskvaa -gol ba tereenei hadahanuudai uhii jixedxexe tuxai asuudalii xaraada abalgyi orxioogyi baihaniinь eli baina. Golnuudii ba Sxodneenskiin kanaalai uhaar jixe bolgoxiin tulada, Voolga—Moskvaa kanaalhaa syydke byri 28 milioon vedruu uhan oroxo bolno. Gadana, ene uhanai zarimii Sxodneenskiin giidro-elegtro staanciin xydelmeride xereglegdexe baina.

Voolga—Moskvaa kanaalai urda tabigdaad baigaa gurbadaxi ton şuxala zorilgo xadaa—soveed oronoi niislelii Voolga myrentei xolboxo ba Moskvaaji tomoxon paroxooduudai oroxoor poort bolgoxo jabadal bolno. Voolga—Moskvaa kanaal bolbol tymer zamaar Moskvaa asaragdadag aşaanuudii uhan zamaar asaraxa arga olgono. Zişeelxede, urda zyghəə orodog aşaanuud: neefti, talxa, şuluu nyyrhe, zagahanuud bolbol Voolgoor Ivanьkoovta, tendehee kanaalaar Moskvaa asaragdaxa baina.

Voolga—Moskvaa kanaal bolbol ton jixe xariuusalgatai onihon baiguulgiin ton jixe kompleeks myn. Kanaalai urtanь 128 kilomeetr, yrgeniinь 85,5 meetr ba gynzegiinь 5,5 meetr bolno. Ene xadaa Voolgiin xojor tomoxon paroxooduudai helgeed garaxaar argatai baina.

Kanaal deerexi ton jixexen baiguulganuudai toodo gurban betoonno ba 8 gazar xaaltanuud orono. Voolga—Moskvaa kanaal deere arban şliyyzenyyd barigdahan baina. Edeenei negeniinь xadaa, 290 meetr urta, 30 meetr yrgen baina. Tereenhee gadana, taban belexe (nasoosdovo) staancanuud barigdahan baina. Edeneer xadaa, dyrbe dyrben propellerno nasoosnuudaar tyxi seregdenxei. Edeenei nege nasoos xadaa, sekyynde soo 25 kyybmeetr bajuu, 2 mingan vedruu uha belexe xysetei baina Iime nasoosnuud staanca byri 4 bii.

Voolga—Moskvaa kanaal barilga 1932 onoi hyylde exileghen ba 1933 onoi xabar yrgedehen baina. Egeel ene zyghəə, dotoodo xeregei Arkomaadai xydelmerilegşedei kollektiiv Sagaan dalai—Baltiiin kanaalai barilgii dyyrgeze baihan ba tendehee syləələrehen specialiistnuud, erxiin udaarniguud—kanaaloaarmiinuud şine barilgada elьgeegdehen baigaa.

Mynəə Voolga—Moskvaa kanaalai barilgiin dyyrexe sag oirtoo. Ende xegdehen azal xydelmeriiin ali tuxai baihaniii xaruulxiin tulada, xeden too bariminuudii dooro zaaja.

151 milioon kyybmeetr gazarai xydelmeri xexe tysebtei baihanaa, 149 milioon kyybmeetriinь dyyrgegdee, 2900 mingan kyybmeetr betoonai, 2800 mingan xyybmeetriinь tabigdaa. Kanaalai xojor erjenь yrgelze şuluu debiseg lehen baina.

Deere xaruulagdahan toonuud deerehee xaraxada, kanaalai barilgiin xydelmeriin dyyrexe bolood baihaniinь eli baina. Ene xadaa, 1937 onoi ijyylь hara xyrter kanaalii aşaglalgada oruulxa gehen paarti ba zasagai daabariii xelseengyi dyyrgexebdi geze xelexe erxii bidende olgono.

Sagaan dalain kanaalai barilgatai zişeeleed xaraxada, manai barilgiin aguu jixe baihaniinь eli baina. Tende xadaa, 21 milioon xyybmeetr gazarai xydelmeri xegdehen, 390 mingan kyybmeetr betoon huulgagdahan baina. Manai kanaalai xydelmeri bolbol kapitaliistnuudai barihan jixexen kanaalnuud bolxo Panaamskiin ba Syeeckiin kanaalnuudai xydelmerihee juugaaraş dutuugyi baina. Tereenhee gadana, Voolga—Moskvaa kanaal bolbol kapitaliis gyrenyydei hanaandaş oruulxagyi bogonixon bolzor soo barigdahan baina. Voolga—Moskvaa kanaal dyrben zil soo, Sagaan dalain Staalinai neremzete kanaal xojor zilhee bognixon bolzor soo dyyrgehen baina. Syeeckiin ba Panaamskiin kanaalnuud xedentabaad, xeden arbaad zilde barigdahan baigaa. Manai kanaal ede kanaalnuudhaa jyygeeree ondoob gexede, arxiteektoraltalaar gojo haixanaar xegdehen baina. Şliyyzenyydii zoloodoxo baaşniinuudanь granit, mraamor ba dioriitoor gojoogdohon

*) M. Beermanai bişehen statijaaji tobçolon oroşuulaza gargabab li:—Red.

TRAAKTORAI PAARKIIN XYDELMERI HAIŻARUULXA

Traaktoranь miin xebtene

Xyrbiiin MTS bolbol Asagadai somonoi kolxoozuudta 4 traaktor eligeexe johotoi baigaa. Mynөө oroidoo nege traaktor plyygteigeer eligeehen aad, jadaxadaa, terenь ş tylixe ba tyrxixe toho ygei geed, pooli deere miin xebteze baina

MTS-iin direckce ene traaktorai porostoi tuxai mededeg jymaagy?

Żaba

Tarilga xoişo tatana

Xori. Xezengiin MTS (direektor Skvorcoov) bolbol Jervaanovai neremzete kolxoozdo xabarai tarilgada jabaxa 3 traaktor eligeexe doogovortoi aad, mynөө tarilgiin tyleg dundaa jabaza baixada araixan geze 1 traaktor 3 plyygteigeer eligehen baina.

Tere yldehen 2 traaktoriinь xysed zahagdaagyi. Negeneinь motoor ba eldeb olon xeregselnyyd ygei. Ene traaktornь MTS-ei kyyzniciin xazuuda miin xebteze baina.

Iime ohol hanaa amar huugaad, xabarai tarilgiin xydelmeriii xoişo tataza baihan MTS-ei xytelberilegşed xariuusaxa johotoi.

Daşanima.

Gurban yder progyyl xebe

(Xorihoo telefoonoor)

Xoriiin aimag soo main 5 xyrter 6159 gektaar tarigdaza, tysebenь 27 proceent dyyrebe. Zarim somonuud, ilangaja Jerbaanovskiin 11 proc., Aşangiin 14 proc., Çesaaniin 15 proc., xamagai xoino şiregleze jabana. Hyylşiiin taban xonog soo edener tarilgiin teempii nemeegeegyi.

Xoriiin somonoi Dampiloool ba Zdaanovai neremzet kolxoozuudta traaktornuudanь urda şelen muugaar xydelmerilne. Aşangiin „Internacioonaal" kolxoozdo yrehenь yşөө utuu. Traktoriist Ceren-Dorjin gedeg 3 yder xydelmeringgyi zugaalaad, prostoi xebe. Ende azalai discpliine aixabtar hula. Somonoi ba aimagai organizaacanuud ohol hanaa nar huugaad, ede byxii zigyritei baidalii oilgonogyi.

Żam.

ZURAG DEERE: profeessor P. G. Siitt gedeg Igaarkiin „Poliaarnii" geze sovkoozdo miçyyrinski zimesyydii abaaşaad, tarilka geze baihaniii xarnulna.

(Sojuuzfoto).

...ina. Tereenhee gadana, baaşnuudanь skylьptyyre, barelьef g.m. gojoogdonxoi.

Voolga—Moskvaa kanaalai ba...gada xereglegdehen barilgiin materiaalnuud deerehee manai barilgiin maştaab tuxai medebolxoor baina. Zişeelexede, ...olboonoi eldeb rajoonuudhaa ...0 vagoon eldeb janziin şuluun, ... mingan vagoon tymer ba ...em, 10 mingan cisteerne go...luşa asaragdahan baina. Tereenhee gadana, 180 mingan vagoon eldeb modonoi materiaalnuud, 102 milioon xeheg kirpii... kanaalai barilgada xereg...gdee.

Iime jixe xydelmeriii gar aza...r bytөөxe argagyi baihaniinь ... baina. Indystrilizaaciin yje..., manai paarti ba Soveed za...gaar baiguulagdahan, Soveed ...onoi texniis xyse şadal bol... kanaalai barilga deere me...nizaacii yrgөөr xereglexe ar... baidalii bidende olgoo. 5-10 ...ei urda tee Voolga—Moskvaa ...gi iime kanaal barixa arga...i baigaa, jyyb gexede, my...ө bidende baigaaşa iime eks...vaatornuudii, nasoosuudii, ...otoornuudii bytөөxe zavoo...ud manai orondo yşөө ygei ...igaa geze xelxeer baina.

Voolga—Moskvaa kanaalai barilga deere 171 eskavaatornuud, 3100 eldeb nasoosuud, 160 parovoozuud, 225 motovoozuud, 1500 avtomoviilьnuud, 5850 eldeb elektromotoornuud, metaal yiledberiledeg 800 stanooguud ba busa eldeb maşiinanuud xydelmerilehen baina.

Bidener bolbol paartiiin Centraalin Komiteed ba Soveed zasagai, ilangajaa nyxer Staalinai, nyxer Moolotovai, nyxer Kaganooviçiin, nyxer Jezoovai tusgaar todorxoi xytelberi doro jabaza, manai byxii oronoi omogorxon baixaar Voolga—Moskvaa kanaalii bariza şadaabdi. Edener bolbol gol-gol şuxala asuudalnuudaar bidende todorxoi zaabarinuudii ygedeg baigaa. Kanaalai barilgii eldeb materiaalnuud ba tyxiөөrelgenyydeer xangaxa, jixe toonoi aşaanuudii barilga deere asaraxa talaar ton jixe tuhalamza yzyylegdehen baina.

Voolga—Moskvaa kanaalii bidener byxii oronooroo bariaabdi geze deegyyr abxuulaltagyi xelexeer baina. Arban jixexen zavooduud (moskvaagai, leningraadai, xaarькovai, uraalai, dneepropetroovskiin, kramotoorskiin kovroovskiin ba busad) bolbol kanaalai ton şuxala ba xariuusalgatai çaastinuudii bytөөlgede xabaadahan baina.

Ene kanaalai barilgii gansal xinaltiinxid bytөөgөө geze zarim xynyyd hanadag. Ene ton buruu hanal geeşe. Gazarai, betoonai ba barilgiin xydelmerinyydte xydelmerilehen xinaltiinxidhaa gaduur, xeden mingaad erxim xydelmerişed, barilgiin entyziaastnuud xydelmerilehen ba xydelmerilezeş baina. Kanaal deere manai oronoi tyryy zergiin zavooduudai xeden zuugaad montaazniguud, manai paartin organizaacanuudai xeden zuugaad komuniistnar xydelmerileed baina. BK(b)P-iin Moskvaagai komiteed bolbol barilgada yder byri xaluun tuhalamza yzyylze baina. Moskvaagai komiteed bolbol xeden olon inzeneernyydii, teexnigyydii, kvalifikaacatai specialiistnuudii, ilangajaa tyryy komuniistnuudii kanaalai barilgada elsyylhen baina.

Manai barilgiin dyrben zilei torşo soo mergezeltei barilgaşadai kollektiiv baiguulagdaa. Edeenei olonxinь zaluuxanuud, baga dyrşelteinyyd jirehen aad, mynөө deede mergezeltei specialiistnuud boloo. Barilga deere geroilig xydelmerileze jabahan tyryy xydelmerilegşedei nerii xeden arbaadaar, xeden zuugaadaar toolozo bolxo baina. Ene kolektiivii saaşadanь taraazarxixa bişe, xarin edeeniii gamnaxa, ende oldohon dyrşel şadabarinuudii şine barilganuud deere xereglen, paarti ba zasagai şine daabariii dyyrgexe jabadalda edeniii emxilxe zorilgo bidenei urda tabigdaad baina.

Tyryyşiin paroxooduudii kanaalda tabixaa Beledxeze baigaa ydernyydte manai xydelmerilegşedii xen narin xaraab, manai barilgaşadai, exin tyryyn paartin ba paartin bişe bolьşeviiguudai inzeneernyyd ba teexnigyydei, xydelmeriii emxilegşedei, azaxuin xydelmerilegşedei, montaazniguudai, arxiteektornuudai xydelmeriii xen narin xaraab,—tedel xadaa, paarti ba zasagai bidende naidahan, kanaalai barilgii bolzor soonь aşaglalgada ygexe—negen hanalaar aguu jixe kolektiiv jaaza negedeeb geze xarahan baixadaa.

Moskvaada baigaa ispaaniiin posoolьstviin medeesel

Moskvaada baigaa Ispaaniiin respyyblikiin posoolьstvo dooro zaagdahan medeesel tunxaglaba.

„Faşiistnuudai yiledehen ajuultai jixe agaarai boombodolgo bolbol teheren galdaxa boombonuudai tuhalamzaar urdanai Geernika goorodii yi buta soxizo ebdebe. Baaskiin aradai tyyxete durasxaalnuudii, ene aradtai nigta xolbootoi ger bairnuud ba arxiivuudii hyidxen xiudahan ene boombodolgo bolbol byxii bolbosorongii jyrtencede eneende ton gynzegiigөөr duragyitexe jabadalii tyryylee. Zygөөr reaakca bolbol Ispaaniiin respyyblikiin zasag xadaa idioologiis zurmai şaltagaanaar, baaskiin aradai temeselde tuhalamza yzyylnegyi geze buzagai, bulai kampaaniii xeblelde gargaza exilee. Eneen-hee byri buzagai, byri xuurmag jyyme ygei respyyblikiin zasag bolbol biskaij deere dailaldaza jabaa aarmiii xyneer ba sergei, materiaalaar tuhalxiin tulada, ali bolxo xemzeenyydii xehen baina. Tende eligeegdehen jixenxi kontingeentnuud bolbol baaskanuudai seregtei өөhediin gөө şuhii adxaza ba ene gyzerdelgiin yndehegyi baihaniii eliryylze baina".

(TASS).

Mal azal deere tyryy xynyyd olon boloo

1936 ondo Staxaanovtanai xydelmeriiin meetodeer xydelmerilxe geze xeden olon azalşad socialiis myriisəə yrgenəər emxidxehen baina. Manai respyyblikiin malşadai dunda tere staxaanovtanai meetodeer xydelmerildeg xynyyd nelieedgyi olon boloo. Zakaaminai aimagai, „Bolьşeviig" kolxoozoi geşyyn Sebeg Sambuugai gedeg 4 zil soo xoninoi feermede xydelmerilze 99 xonidhoo 120 xuriga abhan ba niutagai yylterei xoninhoo dunda zişeegeer 2 kilograam nooho xaişalhan baina.

Myn aimagai Moolotovoi neremzete kolxoozoi haalişa Xanda Baatarai gedeg zil byxende 17 yniee xaraza 85 tugal tezeeze tomo bolgohon baixa jym. Ynice haaxa xydelmeridəə jixe mergezeze şadaa. Zişeelxede 1931 ondo dunda zişeegeer ynicen byxenhəə 400 liitr hy haahan aad, 1936 on soo 700 liitr xyrter hy haaba.

Ene aimagai „Main negen" kolxoozoi xoni jamaanai feermii daagşa Sandag Dansaranai gedeg 1934 ondo 120 tolgoi xonitoi baihan aad, 1937 onoi janvaariiin negende 573 tolgoi bolgohon baiba. 1936 ondo 118 xurigalxa xonidhoo 140 xuriga ba 103 jamaanhaa 130 eşige abza bultiinь mal bolgoo. Terenhee gadana xonin byxenhəə 2 kilograam nooho xaişalhan baina.

Muxar- Şiberei aimagai Raazumovoi neremzete kolxoozoi gaxaişa Ksieeni Bogomozoova gedeg 1936 on soo 9 exe gaxai xaruuhalba. Tede gaxainuudhaa 109 proşoonkonuudii abza bultiinь hainaar tezeeze tomo bolgoo. „Medvediica" geze gaxaihaa 40 proşoonko abhan baina. Edener şingi hainaar xydelmerilze baihan tyryy xynyyd olon bii.

Iime ilaltanuudii olxo jabadal bolbol paarti ba zasagai gazarai zyghəə sociaaliis myriisəənei deede şatada tulaza staxaanovtanai xydelmeriiin şine meetedii niitede oilguulhanai-aşa myn.

N. B.

GEEGDELTE XYDELMERIIN ŞALTAGAANUUDAI NEGEN

Vagoonuudii zahaza xagsarxa ceex bolbol aşaglalgada orohoor xojor zil boloo. Ene ceex zavoodai bişe ceexnyydhee dutuugyigəər baiguulagdahan maşiina teexniketei, xydelmerişedenь bişe ceexiin xydelmerişedhee dutuugyi şadabari dyrşeltei jym. Tiigeed ene ceex 2 zil dotor xydelmerilxe zuuraa hara byride gegdeze, xodo tahaldaltai jabahan baina. Ceexiin yiledberiiingəə noormii gyisedxehen hara geze baixagyi. Ene jyn deerehee bolno geeşeb gee haa, minii bodozo yzexede gansal xytelberiiin jaaşagyi hula muu deerehee bolno.

Ceexii komaandalxa sostaavai naçaalьnig nyxer Gyrьjaanovhaa exileed maaster, maasterei tuhalagşa g. m. 8-9 xynəər byriiidehen ba edener nyxer Gyrjaanovta sexe tuhalagşanar geeşe. Tiigeed tedener jaaşagyi halgaraar, xaişaxereg xydeldeg ba ceexiingee naçaalьnigta tuhalamza xyrgexiin oroldolgo ogto gargadag gyi baixahaa gadana, ehe tybehen zize xereg asuudalai garaxada əəhedəə şiidxeze myriinь olodoggyi zorioon Gyrьjaanovaigaa urda tabiza xydelmeriiinь ulam xyndedxedeg baina. Gadana maasternuudanь nyxer Gyrьjaanovai ygehen daalgabarinuudii abaad əəhedəə jabaza xanaxadan, zaabarilan bejelyylexii oroldodoggyi xarin dam saaşanь damzuulan bişe xynyydte ygşe gyisedxyylexii oroldodog ba bejee ylyy gargaxii oroldodog baina. Edeenei ujalgata xydelmeridəə iime xoirogoor xandaza doodo şatiingaa xydelmerişende iime halagar muuxai yliger xaruulza baixadanь jamar xydelmeri bytestei baixa johotoib? xaraad yzexede ceexiin komaandalxa sostaavai dunda zuram saxil geze jixe hula, bulta hanahan hanahanaa xedeg, naçaalьnigai ygehen, gargahan xemzeenyyd dyyrgegdəəgyi geeşenь jaaşagyi. Tedeenei xydelmerişenei xytelberiledeggyi deerhee, xydelmerişedenь maasternuudaa dabaza sexe naçaalьnigta oşozo jyy xexe jaaxajaa, yngerxedəə nege xeregsel zahaxaa baihan xydelmerişe terenee zaalgaxaa oşodog boloo. Tiixede Bondarcenko, Booxov, Gaalkin g m. bişe olon maasternuudanь ba tedeenei tuhalagşad jyyş xengyi jamarş xariuusalgagyi miin jabadag baixa jym.

Gyrьjaanov əərəə muu xyn bişe, azalda berxe, oroldostoi, xyn. Tiigeed kamaandalxa sostaavaa gartaa bariza, şangaar xytelberileze şadadaggyi dutuutai. Iime uşarii nyxer Gyrьjaanov medeze əəriingəə tuhalagşanarii gartaa abaza zuram saxiltai bolgomoor boloo. Xerbee ene şigeeree yşəə saaşaa yrgelzelxe bolbolnai hainiii xyliexegyi bide hyylei yjede, maasternuud xendeş xelengyi xydelmeriee orxizirxiood jabaşdag yzegdelnyyd bii bolzo baina. Vagoonoi toormoz zahabarilalgiin maaster Bootov gegşe ygləəgyyr, xydelmerişedeigee xexe azalinь xysed ygengyi, xydelmeriin sag soo jabaşhan baina. Xaişaaş oşohiinь xenş medeegyi. Xydelmerişedenь xexe azalgyi ba maastergyi bolxodoo ba'al ceexiin naçaalьnigta oşohon baina.

Myn amaralta ba argalalgahaa, kyroorthoo busaza jirehen xynyydii xydelmeridenь oruuldaggyi uşarnuud yzegdene. Bi xadaa staxaavşa johoor xydelmerileedeg deerehee kyroort oşozo amarxa erxetei zuurşalalgatai bolood, tereegeeree jixe hainaar amaraad, argaluulaad xyse şadal orood, jixe bajartai byri hainaar xydelmerilexe zoriloguitoi busaza jireed uzuur xydelmerileze baihan ceexdee orozo, xaana jyy xexejee asuun geheem, maasterai tuhalagşa Karacyypa gegşe namada xyn xereggyi, şamaiş abxagyib, naçaalьnigto oşo gebe geeşe. Tiixedenь bi jyng bolhiinь, jaagaadş ceextee xereggyi bolhonoo medeze jadaza, jixeer gaixaba geeşeb. Ceexte xereggyi bolhomni soxom xajam geze bodood ondoo ceexte orozo xydelmerilexe gy gexedem ceexiin maaster Gileenko gegşe tabixagyib gebe. Bi myrəə olozo jadahaar, ene terede oşohoor xairan xydelmeriiingəə yderii demii barahan bainab. Xoirog Karacyypa gegşiin iime „zan" negede xydelmerişedei idebxi xişeel alduulgadag, xojorto zuram saxil ebdedeg baina.

Iime xytelberi doro saaşaa xydelmerileze bolxo ba ygei xojoroi negii sexe şuud xeleze şiidxeberi gargaxii zavoodoi ypravleeniiin ba paartin organizaaciin anxaralda tabixa bainab. Minii hanaxada iime xytelberi saaşaa yrgelzeleze boloşogyi.

Vagoonuudii zahaxa xagsarxa ceexiin staxaanovşa O. Jo. Garaşçyyk.

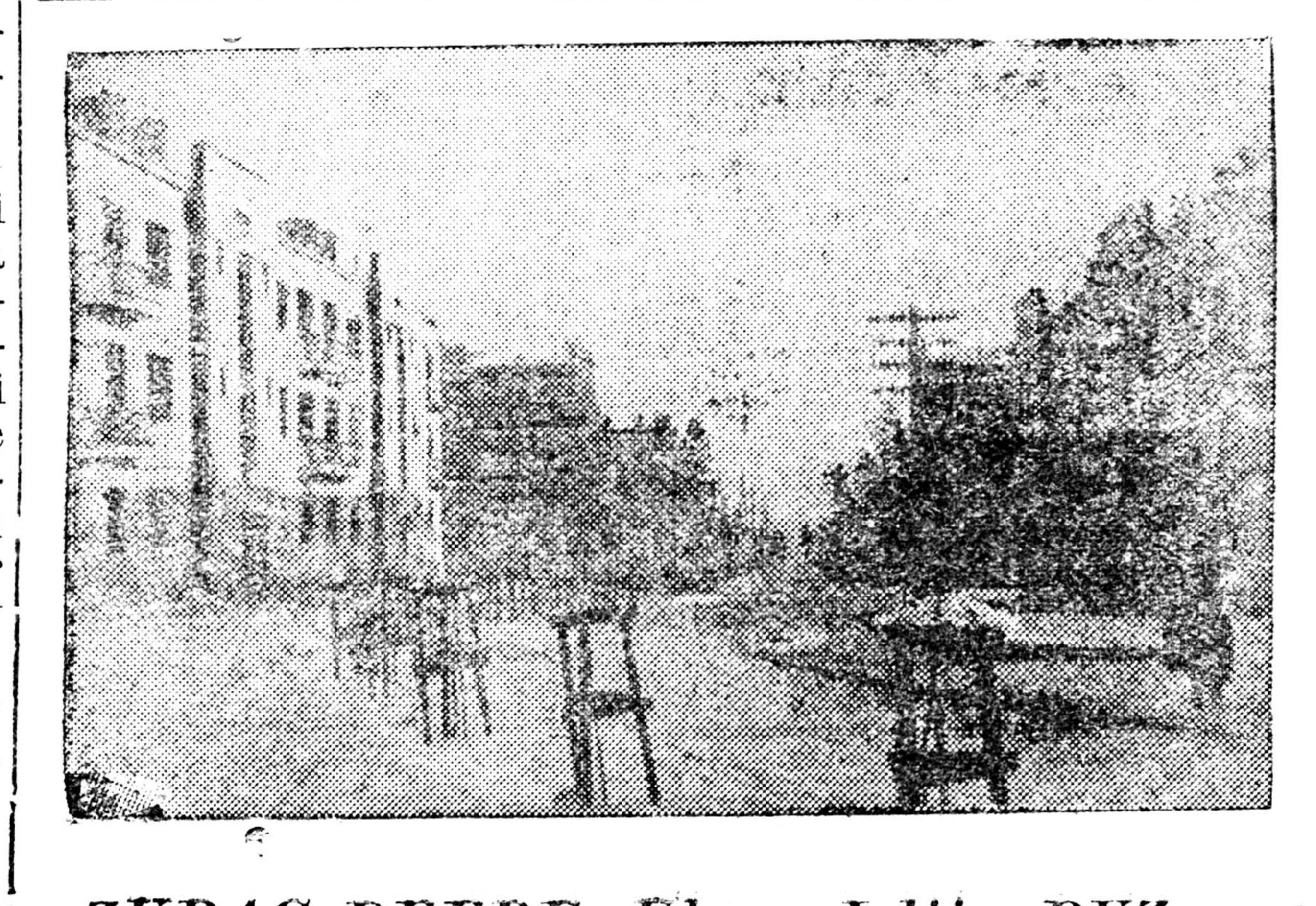

ZURAG DEERE: Ulaan-Ydiin PVZ-n socialiis goorodoi nege gudamza. Gernyydenь hyylei xojor zil soo barigdaba.

JIXE BAJARTAI

Xori. Xezengiin somonoi Raazumovoi neremzete kolxoozoi geşyyn Balzama Gombiin 9 yxi xyygedii tyrəhendəə gyrenei zyghəə 2000 tyxerig tedxemze abba.

Gyrenei ygehen tedxemziin myngəər ger baidalaa zahaza gojoozo baina. Balzama tedxemze abhandaa jixe bajartai.

D. Dugaroon

Erdeniiin ba Radniin gegşedte tuhalaxa

Muxar- Şiber. Sutain somonoi Voroşiilovai neremzete kolxoozoi xaralsan tuhalaxa kaassa tuhalamza xereglehen xynyydte jamarş tuhalamza yzyylnegyi.

Myn kolxoozoi geşyyd Xalzan Erdeniiin ba Badmaseren Radniin gegşed ynexəərəə azal xeze şadaxagyi ybeşen xynyyd baixa jym. Xaralsan tuhalxa kaassiin tyryylegşe Badmaseren Danzanai gedeg ene ederte tuhalamza yzyylxe tuxai oroldonogyi.

Eden tuxai kolxoozoi pravleeni ba somsoveedai zyghəə hanalaa tabimaar boloo. Daşanima.

SYYD

Ene onoi janvaarь harada yngergegdehen Byxexolboonoi arad zonoi byridxeltei daşaramduulan, BMASSR-eiin aradai azaxuin byridxelei ypravlieeni, buriaad xelen deere loozung xeblyylxii gyrenei tipograafida zaxilga xehen baigaa. Ene loozungnuudai orginaal Byrglavliitei viizetei xamta, tipograafiiin buriaad yseg xolbolgiin ceexei yseg xinagşa Sodnom Şoinzuuroi gedegte xinaad, xolbolgodo ygexiin tula ygtehen. Yseg xolbogşo Cedenzabai gedeg ene loozungnuudii xolbozo, oottiskiinь şalguulxi na. Şoinzuuroi gedegte ygehen bai na. Şoinzuuroi ede loozungnuudai oottiskii xysed şalgangyi dai oottiskii xysed şalgangyi. Loozungnuud xeblelhee garza zaxihan ezen bolxo-aradai azaxuin byridxelei ypravleenidi ygteze, tendehee aimaguudta eligeegdehen baigaa.

Hyyleeriinь loozungnuui dunda, poliitikan alduutai loo zunga xeblegdehen geze todor hon baina. Şoinzuuroi gedege xaişa xereg xinahan deereheem „1937 onoi Byxexolboonoi arad zonoi byridxeliii hainaar jabuuljaa" gehen udxatai loozung „1937 onoi Byxexolboonoi arad zonoi byridxelii hai naar jaduuljaa" geze bişegdehen baiba. Gadana, Sodnom Şoinzuuroi gedeg lama jabahan xyn geze myrdelgəər todoruulagdaba.

Ene xeregii Ulaan-Ydiin aradai syyd 1937 onoi apreeliin 26-ai yder neemel zasedaani deere xaraza yzəəd, Sodnom Şoinzuuroi gedegii RSFSR-ei şyyxe xuuliiin koodeksiin 111 zyiləər zemetei geze olood 1½ zileer syləəgiinь xahaxa ba xuuli saaziin koodeksiin 31 zyiliin johoor 2 zileer hungaltiinь erxii xahaxa geze şiidxebe.

Xariuusalgata redaaktor G. BELЬGAAJEV.

„ARIINЬ YYDEN" XEZEE XAAGDAXA BE?

Aga. Aimagai koperaacada jamar hain ed tovaar jiredeg be, tedeniii magaziinda gargaza xudaldaan bolgodoggyi, xarin sklaadai ba magaziinai ara yydeer ene koperaaciin xydelmerilegşed əəhedəə abşadag ba tanil zondoo ygzerxideg gurimtai.

Yligerlexede: 1937 onoi fevraalь harada Agiin Ceentrei raimaagta exenerei ybel ymededeg polьtoonuud jirehen aad, xudaldaanda gargagdaagyi, sklaad soohoonь raipotreebsojuuzai tyryylegşe Ajuuşin, raipotreebsojuuzai buxgaalter Baldanoo ba sklaadii erxilegşe Ytiyyznikov gegşed əəhedtəə abşahan baina,

Gadana, Burmontoorgiin otdeleenida fevraalь 20-noi yjəər jirehen exenerei polьtoonuudii magaziindaa baha gargagyi. Dotoodo xudaldaaji erxilexe arkomaadai Agiin tahagii daagşa Myyrzin ba tere koperaaciin „tyryysyyl" tere polьtoonuudii baha əəhedəə abşahan baina.

Myn aimagai kylьtmaagai xudaldaaşa Şambuujev gegşe xydelmeridəə ai'abtar halanaar xandadag, sag yrgelze ar xi uu'ug baihahaa 7 minga garan tyxerig yrilte xee. Ene magaziinii erxilegşe Darmaajev gegşe zyylig Şambuujevai xydelmeriiinь şalgaza yzedeggyi baina. Ene magaziinhaa aimagai aradai syyd ba prokuratuuriinxid 300 garan tyxerigei, şalgaltiin komiisiin tyryylegşe Naamzin gegşe 500 tyxerigei, aimagai finaansiin tahagaixid 400 garan tyxerigei, komsomooloi aikoomoixid 100 garan tyxerigei ed tovaar jamarş dokyment ygyigəər, myngiinьş tylengyi abşahan baixa jym.

Soveed xudaldaanai xydelmeri tuxai paarti ba zasagai gazarai gargahan zaabari togtoolii xazagairuulza baixadanь Agiin aimagai paartiiin aikoom, aimgyisedkoom ba bişe organizaaciinuudai jyyş medeeşe xaraaşagyi bolzo baixanь ton gaixaltai baina.

Uşar iimiin tula, bolьşeviig kriitikii yrgenəər jabuulza, Agiin aimagai koperaaciin xydelmeride uşarhan dutuu dundanuudii darii usadxaxa ba sove d xudaldaanai zuram ebdehen niuurnuudii xariuusalgada xabaaduulxa xeregtei.

B. Žaboon

REDAAKCADA BIŞEG

Manai tahag deere 600 garan xydelmerişen azal xeze baidagabdi, tiigeed bidenei dunda gazeeta zurnaalnuudai zaxilga xangaltataigaar jabuulagdadaggyi. Arai geze zaxihan gazeeta zurnaalnuudiimnai sag soonь asarza ygedeggyi, bişeg gazeeta taraagşad geze baixagyi baina. Bişeg jabuulxa, gazeeta zurnaal zaxixa bolxodoo, 6-7 kilomeetriin gazarhaa, jabagaar goorod jirexe uşar xydelmerişedte ali olon toxiooldodog. Jadaxadaa bişeg zəəgşe negeşhaa xyntei bolxo hemdi geze administraacada xelexede jyre xeregseedeggyi baina.

Mynəə iigeed modo uradxalgiin xydelmeri exilxen, tiixede xydelmerişenei əəhedəə goorod jabaza baixa syləə oldoxoo bolixonь. Tiimehee bide gazeetagyi ylexe geze bainabdi.

Ene uşarii taa redaakca anxaraza bidenii gazeeta zurnaalnuudhaa xoziduulxagyin tuxai hanamzaa tabixa bolbuu ta.

Ulaan-Ydiin modo buulgaxa tahagai xydelmerişen Kooь.

Zambuujev Zambal.

DYYRGEXEB!

Aba eziin aşaar
Adar eryyl bejetei,
Soveed zasagai aşaar
Hurguuli nom hurahan,
Xotolzomo edir sagtaa
Xorin xojor nahandaa
Ulaan aarmiiingaa albandaa
Urmatai bajartai mordoob.
Urdiin xarşa baidalai
Urga taşuurai yjiin
Uidxar gaşuun sagai
Usadxagdahan abiaaji
Өөrөөş yzəəgyi geeşe haa
Untarhan gunigiinь duuldag hem.
Mymөө bi mordoxodoo
Mynxezen togtohon Soveedai
Xile şadarai xaruulai
Şilemel Otriaadta jabalsan
SSSR gyrende dobtologşo
Kargis kapitaliis daisadai
Xamarta xariuu ygexəər
Xezeeş belen baiza
Urdaa jirehen daabariii
Ulaan seregei ujalgii
Ujalga bolgon dyyrgexeb.

MYNGƏƏDER „PROGREES" KINOODO Parižai tolonuud

„ERDEM" KINOODO Almaaz

Noomer gargagşa C. DANSARAANOV. Verstaalag d — D. BALDAANOV ba C. DAMBAAJEV. BMASSR-ei niut. azyiliin tipograafi.